

Uğurlu siyasetin bəhrəsi: rəqəmlər hər şeyi deyir

Azərbaycan regionlarının inkişafı ölkədə uğurla həyata keçirilən davamlı sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının mühüm tərkib hissəsinə çevrilib

Azərbaycanda həyata keçirilən islahatlar, "qara qızılın" insan kapitalına çevrilməsi istiqamətində atılan addımlar, uğurla icra edilən regional inkişaf proqramları ölkəmizin hərtərəfli inkişafına səbəb olub.

Bu inkişaf ve tərəqqi, müasir dövrün tələblərinə, xalqın rifahına və milli məraqlarımıza söykənen siyasi kurs Azərbaycanı Cənubi Qafqazın lider dövləti-ne əvərdir. Fərəhli hələr ki, bu reallıqlar yalnız yerli mütəxəssisler tərefindən deyil, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar tərefindən də etiraf olunur. Dünya Bankının "Doing Business" reytinqində ölkəmizin hər il bir qədər irəliləməsi də bu qəbilədən olan hadisədir. Heç şübhəsiz, bu, Azərbaycanda Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən daxili və xarici siyaset kursunun uğurlarını özündə ehtiva edən daha bir göstəricidir. Bu göstərici onu deməyə əsas verir ki, dövlət başçısının sosial-iqtisadi siyaseti alternativsizdir.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən uğurlu siyaset, o cümlədən mühüm iqtisadi islahatlar dünyada baş veren iqtisadi böhranlar fonundan da ölkəmizin inkişafını təmin edib. Ötən illərdə reallaşdırılan iqtisadi islahatlar nəticəsində maliyyə sabitliyi və iqtisadi artım bərpə olunub, bir çox sahələrde, xüsusile də kənd təsərrüfatı, qeyri-neft sənayesi və digər sektorlarda mühüm irəliləyiş əldə edilib. Şübhəsiz ki, bütün bu nailiyyətlərde Prezident İlham Əliyevin imzası ilə həyata əsasən alan regional inkişaf proqramlarının öz payı var. 2004-cü ildən indiyə qədər reallaşdırılan 3 dövlət programı sayəsində Azərbaycanın bütün regionlarının sıması tamamilə deyib, kənd və şəhərlər, qəsəbələr arasındakı fərqlər aradan qalxıb, iqtisadi tərəqqi əldə edilib, insanların sosial rifah hali yaxşılaşdırılıb. Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə keçirilən "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programı"nın icrasının yekunlarına həsr olunmuş konfransa səsləndirilirən statistik göstəricilər də deyişənləri bir daha təsdiqləyir.

Misal üçün, bu dövlət proqramlarının reallaşdırılması hesabına son 15 il ərzində Azərbaycan iqtisadiyyatı dünya miqyasında rekord templərə inkişaf edib, ümumi daxili məhsul 3,3 dəfə artıb. Sənaye istehsalı 2,6, ixracımız 4,7, valyuta ehtiyatlarımız 24 dəfə artıb. Həzirdə Azərbaycanın valyuta ehtiyatı 45 milyard dollar təşkil edir. Aparılan uğurlu siyaset ölkəmizə böyük həcmdə vəsaitin, sərmayənin yatırılmasına da sə-

bəb olub. 15 il ərzində Azərbaycana təxminən 250 milyard dollar sərmayə qoyulub ki, bunun da yarısı xarici investisiyadır. Xatırladaq ki, ilk dəfə Azərbaycan Dünya Bankının "Doing Business" hesabatında 2006-ci ildə qeyd olunub və o vaxt Azərbaycan 98-ci yerde qərarlaşıb. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan köklü islahatlar, investisiya iqliminin yaxşılaşdırılması nəticəsində son "Doing Business" hesabatında Azərbaycan dünya miqyasında 25-ci yerdədir.

Bununla yanaşı, demoqrafik göstəricinin iləbəl artlığı, indiyə qədər əhalimizin sayının 1,6 milyon nəfər çoxaldığı ətən dövrə Azərbaycanda ümumilikdə 2 milyon yeni iş yeri yaradılıb. Bu iş yerlərinin böyük hissəsi bölgələrin payına düşüb. Kənd təsərrüfatı sahəsində 1,7 dəfə artım müşahidə olunması da yəni iş yerlərinin yaranmasına təsir edib. Təkçə keçən il 118 min yeni iş yeri yaradılıb. Artan iqtisadi imkanlar sosial məsələlərə diqqətin artırılmasına da səbəb olub. Son 15 il ərzində maaşlar 7, pensiyalar 9 dəfə artıb. Həyata keçirilən tədbirlər sayesində son 15 ildə yoxsulluq təxminən 50 faizdən 5,4 faizə düşüb, işsizlik Azərbaycanda 5 faiz səviyyəsinə enib. Vətəndaşların sağlamlığıının qorunması üçün hər il təxminən 5 milyona yaxın insan dövlət xətti ilə pulsuz tibbi müayinədən keçirilib. Son 15 ilde 3 min 200-dən çox məktəb, 640 tibb müəssisəsi tikilib və ya əsaslı şəkildə yenidən qurulub, bölgələrdə 44 olimpiya mərkəzi yaradılıb. Son illərdə dörd böyük su anbarı tikilib. Bunlar Taxtakörpü, Şəmkirçay, Göytəpə, Tovuzçay su anbarlarıdır. Onların tutumu 470 milyon kubmetrdir. Bununla yanaşı, hər il dövlət vəsaiti ilə minimum 300 subartesian quyuşu qazılıb. Ötən 15 ildə 15 min kilometr avtomobil yolu çəkilib və bu proses davam etdirilir. Bu ilki Dövlət İnvestisiya Proqramına əsasən yüzlər kəndin yolları abadlaşdırılacaq, o cümlədən magistral yolların tikintisi təmin ediləcək. Davos Ümumdünya İqtisadi Forumunun hesablamalarına əsasən, avtomobil yollarının keyfiyyətinə görə Azərbaycan dünyada 34-cü yerdədir. Bütün bunlar əldə edilən nailiyyətlərə gözəl nümunədir.

Xatırladaq ki, Azərbaycan bu nailiyyətlərə ərazisinin 20 faizi Ermənistan tərefindən işğal olunmuş halda imza atıb. Məhz bu işğal nəticəsində Azərbaycan iqtisadiyyatına böyük ziyan vurulub, 1 milyondan artıq azərbaycanlı qacqın və məcburi köçküne əvvərilib. Lakin ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycanda siyasi hakimiyyətə gətirilməsindən sonra ölkəmiz qısa müddətdə bütün

çətinliklərin öhdəsindən gələ bilib. Ulu öndərin əsasını qoymuş siyasi kursu uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyev iqtisadi-siyasi böhrandan çıxan Azərbaycanı daha da inkişaf etdirib. Bu inkişaf çərçivəsində qacqın və məcburi köçkünlərin, mühərabə əllillərinin, şəhid ailələrinin sosial problemləri də öz həlli ni tapıb. Misal üçün, ətən ərzində 102 yeni qəsəbə salınıb, bu kateqoriyadan olan üç yüz minədək vətəndaşın mənzil şəraiti əsaslı şəkildə yaxşılaşdırılıb. Qarabağ mühərabəsi, 20 Yanvar əllillərinə, şəhid ailələrinə ətən dövrə 6654 mənzil təqdim edilib. Yalnız 2018-ci ildə şəhid ailələrinə və mühərabə əllillərinə nəzərdə tutulduğundan 3 dəfə çox olmaqla, yəni 626 mənzil verilib. 2019-cu ildə də bu kateqoriyadan olan vətəndaşlara əz 800 mənzilin təqdim olunması nəzərdə tutulub. Bu vaxta qədər mühərabə əllillərinə 6144 minik avtomobil verilib. Hazırda da bu proses davam etdirilir. Prezident İlham Əliyevin imzaladığı fərmanlarla Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olmuş hərbi qulluqçuların vərəsələrinə birdəfəlik ödəmenin verilməsi prosesinə də başlanılıb. Ümumilikdə 12268 şəhidin vərəsələrinə birdəfəlik 11 min manat ödəmenin verilməsi üçün 135 milyon manat vəsait ayrılib.

Sadalanan faktlardan da göründüyü kimi, dövlət başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan regionlarının inkişafı ölkədə uğurla həyata keçirilən davamlı sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının mühüm tərkib hissəsinə çevrilib. Məhz regionların inkişafı sahəsində qəbul edilmiş və uğurla həyata keçirilmiş dövlət proqramlarında, habelə regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair əlavə tədbirlərlə bağlı sərəncamlarda nəzərdə tutulmuş vəzifələrin icrası ölkədə qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafına, regionlarda kommunal xidmətlərin və sosial infrastruktur təminatının keyfiyyətinin yüksəldilməsinə, sahibkarlıq mühitinin dəha da yaxşılaşdırılmasına, investisiya qoymuşunun artmasına, yeni müəssisələrin, iş yerlərinin açılmasına və nəticədə, əhalinin məşğulluğunun artırılmasına və yoxsulluq səviyyəsinin azaldılmasına tekan verib. Bu inkişaf və tərəqqinin davamlılığını təmin etmək üçün Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programı"nın təsdiq edilmesi haqqında fərman imzalayıb. Şübhə etmirik ki, bu fərmandan irəli gələn vəzifələrin uğurla icra edilməsi Azərbaycanı dönyanın inkişaf etmiş ölkələri ilə eyni səviyyəyə qaldıracaq.

Alper TURAN